

Profesor zw. dr hab. n. wet. Antoni J. Furowicz – wspomnienie

Antoni Julian Furowicz urodził się 7 stycznia 1936 r. w Warszawie, tam też spędził dzieciństwo i młodość. Studia na Wydziale Weterynaryjnym SGGW w Warszawie ukończył w roku 1961. W 1965 roku uzyskał stopień doktora nauk weterynaryjnych, w 1970 – stopień doktora habilitowanego, w 1985 – tytuł profesora nadzwyczajnego, a w 1990 – tytuł profesora zwyczajnego w zakresie nauk weterynaryjnych. W latach 1961-1973 oraz 1976-1979 pracował w Zakładzie Higieny Weterynaryjnej w Katowicach oraz w Katedrze Mikrobiologii Lekarskiej Śląskiej Akademii Medycznej. W tym okresie pracował także w Ośrodku Leczenia Oparzeń Przemysłowych w Siemianowicach Śląskich, w którym stworzył laboratorium bakteriologiczne diagnozujące czynniki etiologiczne zakażeń szpitalnych. Był również konsultantem w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, współpracował też ze Śląskim Ogrodem Zoologicznym. W 1969 roku, w ramach stypendium FAO, odbył 3-miesięczny staż naukowy w Serum Institute w Kopenhadze (Ośrodek WHO – *E. coli*). Odbywał również staże krajowe: w Państwowym Zakładzie Higieny, w zakładach profesora H. Meisla i prof. K. Lachowicza oraz wielokrotnie w Instytucie Weterynarii w Puławach. Od 1973 do 1976 roku był ekspertem FAO (Animal Health Officer – Bacteriologist) w Argentynie. W tym okresie był również członkiem Federation of International Civil Servants' Associations (FICSA). W 1975 roku był wykładowcą w Katedrze Mikrobiologii Uniwersytetu w Buenos Aires. Później realizował także wykłady dla studentów medycyny weterynaryjnej z zakresu mikrobiologii oraz immunologii klinicznej na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Complutense w Madrycie (1993-1996). W 1979 roku z inicjatywy Profesora Furowicza powstała w Akademii Rolniczej w Szczecinie Katedra Immunologii i Mikrobiologii. Jako kierownik powstałej jednostki Profesor wciąż podtrzymywał i nawiązywał nowe kontakty naukowe z zagranicznymi ośrodkami naukowymi. W latach 1980-1990 współpracował z Łotwiskim Instytutem Rolniczym w Jełgawie oraz z Uniwersytetem Humboldta w Berlinie i Uniwersytetem w Rostoku. Współpracował także z Wydziałem Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Complutense w Madrycie, Instytutem Higieny w Hamburgu oraz z Instytutem Rolniczym (INTA) w Balcarce i z Uniwersytetem w Mar del Plata.

Do zasadniczych osiągnięć Profesora należy zdiagnozowanie oraz opisanie po raz pierwszy na terenie Argentyny zakażeń człowieka i zwierząt wywołanych przez *Yersinia pseudotuberculosis*, a następnie współpraca w tym zakresie z profesorem J.J. Monteverde (Buenos Aires) oraz profesorem H.H. Mollaretem (Instytut Pasteura) i S. Aleksić (Instytut Higieny, Hamburg). Ponadto oznaczenie serii nowych antygenów O, K i H u szczepów *E. coli* wywołujących różne formy kolibakteriozy ludzi i zwierząt (z dr F. Ørskov i J. Ørskov); zdiagnozowanie pierwszego w Polsce zakażenia owiec szczepem *Brucella ovis* (z prof. Z. Boryczko), zidentyfikowanie serologiczne szczepów *E. coli* wywołujących enterotoksemie świń (m.in. opisanie nowych serotypów), izolacja oraz identyfikacja szczepów *E. coli* z antygenami adhezyjnymi K88 (i innymi typu „CAF”), kliniczne oraz immunologiczne wykazanie przydatności nieswoistej immunomodulacji zwierząt hodowlanych w graniczeniu występowania listeriozy owiec i szynszyli, odoskrzelowego zapalenia płuc cieląt, kolibakteriozy prosiąt i cieląt oraz jersiniozy szynszyli. W tym zakresie owocnie współpracował z Wydziałem Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Humboldta w Berlinie oraz z Uniwersytetem Rolniczym w Jełgawie (Łotwa).

Ostatnie osiągnięcia profesora Furowicza to m.in.: opracowanie genotypowej i fenotypowej diagnostyki chorobotwórczych szcze-

pów *Yersinia pseudotuberculosis* i *Yersinia enterocolitica* (7 publikacji), a także ocena przydatności klinicznej immunomodulatorów w medycynie weterynaryjnej (5 publikacji). Pan Profesor uczestniczył w ok. 100 kongresach i zjazdach naukowych krajowych i zagranicznych (w tym w Międzynarodowym Kongresie Gastroenterologów – Buenos Aires, 1975). Czynnie brał udział w jednej konferencji zagranicznej (Nijmegen), trzech krajowych (PTNW – Olsztyn, PTM – Białystok, PTEiLChZ – Bydgoszcz) i jednej międzynarodowej (Gdańsk).

W latach 1998-2002 opublikował w sumie 44 prace naukowe. Prowadził wykłady w ramach podyplomowego doskonalenia kadr dla lekarzy weterynarii w Akademii Rolniczej we Wrocławiu, Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie i Państwowym Instytucie Weterynaryjnym w Puławach.

W latach 1990-1995 Profesor był redaktorem naczelnym Wydawnictwa Naukowego AR w Szczecinie. Od roku 1990 pełnił funkcję redaktora „Advances in Agricultural Sciences”. Był twórcą wielokrotnie wyróżnianego Studenckiego Koła Naukowego Mikrobiologów (AR Szczecin). W Katedrze Immunologii i Mikrobiologii zorganizował dwie pracownie: Immunoprofilaktyki Zwierząt i Biologii Molekularnej.

Profesor Antoni J. Furowicz jest autorem łącznie 502 prac, w tym 180 oryginalnych, z zakresu bakteriologii, immunologii klinicznej i epidemiologii. Wiele z nich zostało wydrukowanych w USA, Rosji, Danii, Niemczech, Czechach, Indiach, Francji i na Węgrzech. Profesor był współautorem 3 książek: „Kolibakterioza zwierząt” (PWRIŁ, 1970), „Listerioza” (PZWL, 1974), „Choroby odzwierzęce przenoszone drogą pokarmową” (PZWL, 1999). Był promotorem 12 prac doktorskich i 50 magisterskich, recenzentem dorobku na tytuł profesora (4) i na etat profesora zwyczajnego (2) oraz 4 podręczników i 11 projektów KBN, jak również 5 prac habilitacyjnych, 24 doktorskich i 26 magisterskich. W 1985 roku otrzymał nagrodę Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki. Książka pt. „Choroby odzwierzęce przenoszone drogą pokarmową” została w roku 1999 nagrodzona przez Ministra Zdrowia. W 2002 roku otrzymał Medal i godność Honorowego Członka Polskiego Towarzystwa Mikrobiologów. Ponadto Profesor został odznaczony Medalem Edukacji Narodowej, Złotą Odznaką Wydziału Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Complutense (Madryt, 1996), Kawalerskim oraz Złotym Krzyżem Zasługi, Srebrnym i Złotym Medalem Research Board of Advisors (USA, 2000), jak również medalami Towarzystwa Wiedzy Powszechnej (Szczecin, 2000) i Naczelnej Organizacji Technicznej. Pełnił funkcję wiceprezesa Zarządu Oddziału Szczecińskiego PTM, był członkiem Polskiego Towarzystwa Immunologów, Polskiego Towarzystwa Epidemiologów i Lekarzy Chorób Zakaźnych, Polskiego Towarzystwa Biochemicznego, Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych oraz The New York Academy of Sciences.

W październiku 2006 r. Profesor Antoni J. Furowicz przeszedł na emeryturę. Pracował zawodowo przez 45 lat, w tym 27 lat w Akademii Rolniczej w Szczecinie. Jednak po przejściu w zasłużony „stan spoczynku” zawodowego nie zaprzestał aktywnej działalności – publikował i zawsze wspierał swoim doświadczeniem merytorycznym i życiowym. Odszedł na zawsze 7 stycznia 2013 r., w dniu swoich 77. urodzin. Był powszechnie szanowanym człowiekiem, niekwestionowanym autorytetem w dziedzinie mikrobiologii weterynaryjnej i immunologii klinicznej zarówno w kraju, jak i poza jego granicami.

Pracownicy Katedry Immunologii,
Mikrobiologii i Chemii Fizjologicznej
ZUT w Szczecinie